

Prædiken af Morten Munch
4. s. e. Helligtrekonger / 29. jan. 2017
Tekst: Mat 8,23-27

NÅR DET STORMER

Vi er i hellig3konger-tiden, hvor Jesu herlighed åbenbares.

I dagens tekst tæmmer Jesus de oprørte vande med sit magtfulde ord. Han optræder med den myndighed, hvormed Gud overvandt kaosmagterne ved skabelsen.

Det var tydeligt for de tilstedeværende disciple, at der udgik en kraft fra Jesu person og ord, der gik ud over det menneskelige og drog dem ind i mødet med det guddommelige.

De genkendte Gud i Jesus og begyndte at følge ham som herre.

At tro på Jesu herredømme over livets kaosmagter så længe man sidder komfortabelt inde på stranden er én ting. Så længe krusningerne på livets overflade er små, føler vi, at vi har tilværelsen nogenlunde under kontrol.

Livets skrøbelighed

Men når bølgerne stiger til en størrelse, der overgår vor livsbåd, så der ingen horisont er at se, er det en anden sag. At flere af disciplene i båden var professionelle sømænd og vant til Genezareth søens omskiftelige vejrforhold var ikke nok til at holde frygten fra døren.

Der er undergangsstemning i deres råb: Frels os, vi går under!

Vi kan ligesom dem stå med forskellige professionelle indsigter, naturvidenskabeligt, medicinsk, psykologisk, åndeligt osv. Vi kan have ressourcer i form af økonomi og personligt netværk; det kan give en fornemmelse af tryghed og kontrol – indtil båden rokker.

Båden på det stormfulde hav bliver et billede på, at livets rejse er et sårbart og skrøbeligt projekt. Det er et billede, vi let kan forholde os til, fordi havets element indeholder kræfter, der langt overstiger vore egne kræfter og vores evne til kontrol.

Præsident J. F. Kennedy havde en tekst stående på sit skrivebord i Det hvide Hus, flot udført i træ og metal. Teksten lød: "O Gud, dit hav er så stort, og min båd er så lille."

Kennedy stod ved roret for den mest indflydelsesrige nation, han drømte store drømme om at overvinde grænser, der aldrig før var overvundet, men samtidig stod han ydmyg overfor opgaven i erkendelse af sin egen begrænsning.

Ligesom Genezareth sø var kendt for sine pludselige kastevinde på grund af de geografiske forhold, er der kastevinde af mange slags i menneskets tilværelse.

Det kan handle om forandringer i verdens klima og en udtæring af jordens ressourcer.

Det kan være biologiske trusler i form af sygdoms-epidemier.

Det kan være samfundsmæssige ændringer, der skaber arbejdsløshed og økonomisk krise.

Det kan være psykologiske kræfter, der tager os rundt i sindets mange maneger, også de mørkere rum af angst, mismod, sorg og følelsen af at stå alene.

Vi vil gerne bilde os selv og andre ind, at vi har styr på livet, og at det er os, der står ved roret.

Men når vi trues af indre eller ydre kaos, kan tilliden til verdens bærende strukturer eller egen formåen hurtigt bryde sammen.

Jesu fred

Evangeliets beretning om stormen har ikke stormen som pointe; det er et givet livsvilkår.

Selv om det er et grundvilkår, vi godt kender til, kan livets storme alligevel overraske os.

Men det som skal overraske os i evangeliet, det nye der bringes på banen og som er selve pointen, finder vi på bunden af båden.

Der finder vi midt i stormen en uforståelig fred, sindsro og tillid af en anden verden, repræsenteret i den sovende Kristus. Freden bliver først forståelig for os i det efterfølgende under. Forklaringen er Jesu enhed med Skaberen og hans autoritet over de ødelæggende kræfter.

Disciplene tolker i første omgang Jesu tillidsfulde ro som svigtende passivitet. Kun da Jesus træder i aktion og byder over søen, forstår de sammenhængen mellem Jesu fred og Jesu herredømme.

Åbenbaringen af den magtfulde Jesus og den fredfyldte Jesus er dybest set den samme åbenbaring.

Han er fyldt med fred, fordi han er ét med Gud Faderen, der har grundlagt jorden med alt, hvad den rummer.

Troens svære lektie er, at Gud ikke er fraværende, selv om det til tider kan føles sådan, men at han er lige her i båden sammen med os.

I samme båd som Jesus

Det har Gud gjort tydeligt ved at blive menneske. I Jesu menneskeblivelse er Gud selv trådt ned i vores båd.

Og med Gud i båden er livet i sidste ende synkefrit. Er Gud for os, hvem kan da være imod os, spørger Paulus – og svarer at ingen kræfter i tilværelsen, hverken nuværende eller kommende, vil kunne skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus. Heller ikke døden.

Det er ikke et løfte om altid at sejle i smult vande.

Troen gør os ikke immune overfor lidelser, men betyder at vi er i samme båd som Jesus; han som er herre over liv og død.

Vores frygt og vore bekymringer kan menneskeligt set have gode begrundelser ud fra alle de ting, vi kan iagttage omkring os, og de indre stemninger, vi kan gennemleve, men alligevel spørger Jesus: *Hvorfor er I bange, I lidettroende?*

Og det underliggende spørgsmål er vel: Har I ikke forstået, hvem I har med ombord?

Det er det springende punkt, som vi har så svært ved at fastholde, når det blæser omkring os.

Gennem dåben og troen er vi forenet med Kristus. Vi er i samme båd.

Jesus går med ind i vore storme, og vi inviteres ind i hans fred midt i det alt sammen.

Jesus var ikke immun overfor døden, langfredags storm opslugte ham, men han opstod igen og sejrede over døden og alle kaosmagter.

Derfor kan Paulus sige om Jesus i et af sine breve: *"Han er vor fred"* (Ef 2,14). Freden er ikke en omstændighed, der kommer og går, men en person.

Når vi er i samme båd som Jesus, møder vi intet alene, men alt møder vi sammen med ham – og det gør forskellen.

Herre over kaosmagterne

Beretningen viser livets vilkår, som de er uden at pakke dem ind; vilkår vi ikke har kontrol over; vilkår vi kan stå afmægtige overfor.

Men samtidig modsiges disse vilkår også i beretningen, ligesom vores frygt modsiges.

Modsigelsen består i budskabet om, at kaosmagterne ikke er vort livs herre; det er ikke dem der skal styre vort liv eller handlingslamme os med frygt.

Evangeliet forkynder Jesus som den, der er større end både livets vilkår og vores frygt. Vi bliver mindet om, at han er med i båden – det sætter livets storme i perspektiv.

Evangeliet standser ikke ved beskrivelsen af vore livsvilkår. Det går videre til åbenbaringen af, hvem Jesus er.

Det er emnet for disciplenes spørgsmål sidst i beretningen: *Hvem er dog han, siden både storm og sø adlyder ham?*

Spørgsmålet finder sit ekko i Salme 89 i Det gamle Testamente, hvor det hedder om Gud: *"Du hersker over det hovmodige hav, du dæmper dets brusende bølger"*.

Disciplene så et glimt af Jesu delagtighed i Guds skabermagt – men på en ny måde.

Jesus stod ikke inde på landbredden og befalede over bølgerne. Han blev ikke i sin komfortable himmelske herlighed.

Han trådte ned i vores tilværelse, vores båd, vores storme – og det er herfra, han kæmper for os.

Det kan give os nyt mod til at kæmpe livets kampe med håb.

Det er vores opgave som kristne med Jesu Ånd og i hans navn at modsige alle livstruende kræfter på det personlige og det samfundsmæssige plan – fordi Gud står på livets side.

Jesu undergerning på søen giver os et billede af, at Gud vil føre skabelsen tilbage til sin orden og bringe sit fredsrige.

Det kan vi glimtvis opleve her og nu. Og det er også det store kristne fremtidshåb, at der kommer en dag i opstandelsen, hvor stormen ikke længere er et livsvilkår, men hvor Kristi fred skal være det dybeste og herligste vilkår.

Amen.